

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/813/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210799
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210799.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/251/2012-43 zo dňa 27. februára 2014, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia odporcovi povinnosti zaplatiť mu škodu ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že v exekučnej veci (navrhovateľa ako oprávneného) vedenej súdnym exekútorom JUDr. Krutým pod sp. zn. Ex 11646/2010 exekučný súd nerozhodol o žiadosti oprávneného o udelenie poverenia v zákonnej 15-dňovej lehote, ale s omeškaním viac než 9 mesiacov. Konštatoval, že nebola sporná okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Nadväzne, v čase rozhodovania prvostupňového súdu už uplynula zákonná lehota na vybavenie predmetnej žiadosti.

Okresný súd vychádzal zo zistenia, že vo veci vedenej na tamomšom súde pod sp. zn. 3Er/1150/2010 bola dňa 13.10.2010 exekučnému súdu predložená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Na výzvu exekučného súdu z 2.11.2010 súdny exekútor dňa 25.11.2010 na CD nosiči predložil požadované podklady, na základe čoho exekučný súd dňa 4.2.2011 poveril súdneho exekútora vymožením istiny, zmenkového úroku, zákonného úroku, trov predchádzajúceho konania a trov exekúcie. V neskoršom štádiu bola exekúcia uznesením č. k. 3Er/1150/2010-14 z 7.2.2011 zastavená v časti o vymoženie zmenkového úroku.

Prvostupňový súd vyslovil, že zákonná lehota 15 dní v okolnostiach súdnej veci neplatí (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), lebo ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku, t.j. rozhodcovský rozsudok. Nad rámec uvedeného konštatovania/záveru vymedzil nesprávny úradný postup ako porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonnej lehote a s poukazom na závery rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (I.ÚS 16/2002) uviedol, že samotné nedodržanie zákonných lehôt automaticky neznamená prieťahy v konaní. V tejto spojitosti za významnú považoval skutočnosť, že posúdenie zákonnosti plnenia a vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu, vyžaduje osobitnú právnu úvahu. Exekučný súd teda postupoval so

všetkou opatrnosťou, keď si pred rozhodnutím o žiadosti o vydanie poverenia vyžiadal nevyhnutné podklady.

Súd I. stupňa preto uzavrel, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno ohľadne existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu ako základnej podmienky zodpovednosti štátu. Rovnako za nepreukázané vyhodnotil i ďalšie atribúty predmetného zodpovednostného vzťahu - vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1, 2 O.s.p. tak, že v spore úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, lebo si tento procesný nárok (ani) neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Poukazoval na to, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo - podľa neho - k degradácii zásady kontradiktórnosti konania. Odvolateľ namietal, že okresný súd ignoroval žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov, v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom v jeho neprítomnosti meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Upozornil, že okresný súd vykonal dokazovanie (obsah a rozsah ktorého si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám) listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu, aby predložil písomné vyjadrenie k veci, mal okresný súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, proti ktorému podáva odvolanie.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva v otázkach práva na nestranný súd.

Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov, z ktorých „príkladmo“ uviedol konštatovanie, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

Podľa navrhovateľa okresný súd ignoroval všetky tvrdenia o vzniku škody z titulu celkových administratívnych výdajov. V tejto časti považoval napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ súdnej veci jedinečný, označil za neakceptovateľné, aby súd svoje rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými vetami ako v iných konaniach, v ktorých vystupujú identickí účastníci. Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. Pravým právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. V konaní hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo a nepoučil navrhovateľa podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Rozhodnutie prvostupňového súdu preto považuje za vnútorne rozporné, lebo súd na jednej strane zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť nenašiel žiadny ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť. Krajský súd dodáva, že navrhovateľ svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil; i v tomto smere je tak jeho odvolanie nepravdivé.

Zodpovedá obsahu spisu námietka odvolateľa o nedoručení (mu) vyjadrenia odporcu. Odvolací súd však z určujúceho hľadiska za relevantnú hodnotí jednak okolnosť, že s totožnou argumentáciou odporcu už bol navrhovateľ dôkladne oboznámený v tisíckach skutkovo a právne obdobných sporov, ktoré vedie proti odporcovi. Zároveň ide značne formalistickú až tendenčnú námietku, lebo ani po následnom doručení vyjadrenia odporcu (spolu s rozsudkom), navrhovateľ žiadnym konkrétnym spôsobom (pričom v odvolacom konaní mal postačujúci priestor) na argumenty protistrany nereagoval (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Oboer 266//2013 z 18.9.2014). Procesnej situácii súdnej veci nezodpovedá ani námietka o absencii poučenia v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p.; takéto poučenie bolo súčasťou predvolania (č.l. 27 spisu) doručeného právneho zástupcovi navrhovateľa dňa 13.2.2014.

Bezpredmetnou je námietka odvolateľa o neprípustnom konaní vylúčeného sudcu. Zodpovedá totiž doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyllúčení. Odvolateľ ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/dalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyllúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 4 Cdo 317/2013 z 25.6.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Nesprávnym je tiež tvrdenie navrhovateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. V súdnej veci takýto návrh podaný nebol, preto (logicky) neexistuje ani rozhodnutie, na právoplatnosť ktorého by malo/mohlo byť vyčkané.

Nenáležitou je tiež požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu nepochybne bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je zrejmé, že dokazovanie bolo vykonané (aj) oboznámením kópie exekučného spisu, ktorý dôkaz výslovne (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (č.l. 46 spisu).

Vo vzťahu k „vecným“ odvolacím námietkam je potrebné poukázať na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie jeho odvolania. Je pritom zjavné, že (nepochybne aj z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na rôzne súdy) hmotnoprávne odvolacie dôvody nekorešponujú s právnym dôvodom, na ktorom je založené napadnuté rozhodnutie. Zo strany navrhovateľa ide zjavne len o púhu sumarizáciu odvolacích dôvodov z množstva súdnych konaní, ktoré proti odporcovi vedie.

Nadväzne platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Je preto výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k nosným právnym dôvodom, na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie („neplatnosť“ zákonnej 15-dňovej lehoty pre vydanie poverenia v súdnej veci; osobitosť právneho posúdenia rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu v spotrebiteľských veciach; či neúplnosť žiadosti o vydanie poverenia) odvolateľ nepredložil relevantnú, resp. akúkoľvek konkrétnu protiargumentáciu. Uvedené v spojitosti s

viazanosťou odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.) nevyhnutne vedie ku konštatovaniu vecnej správnosti meritórneho výroku napadnutého rozsudku.

Nenáležitým je tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, ktorý vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou zmatečnosťou (napr. namieta zároveň okolnosť, že okresný súd nevykonal pojednávanie, ako aj okolnosť, že pojednávanie vykonané bolo), ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom (napr. zásadný nesúhlas odvolateľa s tvrdením, že náklady na správu pohľadávku zapríčinil dlžník, resp. so záverom o dodržaní namietaných lehôt, ktoré tvrdenia však okresný súd nevyslovil) ilustráciou nesprávneho šablónovitého/typového podávania odvolaní.

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu, kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na nedodržaní zákonnej lehoty rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní; ide teda o neprípustnú „novú“ skutočnosť (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Za danej situácie, kedy nebol navrhovateľom preukázaný ani prvý z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, sú z hľadiska procesnej ekonómie námietky odvolateľa smerujúce proti záverom okresného súdu ohľadne ďalších podmienok predmetného zodpovednostného vzťahu bezpredmetné.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.